

Motion till riksdagen 2020/21:1907

av **Johan Büser och Elin Gustafsson (båda S)**

Israel och Palestina

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den israeliska ockupationen av och bosättningspolitiken i Palestina måste upphöra samt att Jerusalems delade status bör respekteras och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige självt och genom EU måste göra sitt yttersta för att hjälpa Gazas lidande invånare och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i FN och genom EU på varje sätt måste försöka förhindra den annektering av ockuperat palestinskt territorium som den israeliska högern vill driva fram och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Palestinakonflikten är en av de mest komplicerade och långvariga internationella konflikterna i världen. Den är egentligen ett resultat av första världskriget och att Storbritannien och Frankrike ville stycka upp det osmanska imperiet. Arabiska ledare utlovades självständiga territorier om de gjorde uppror mot det osmanska styret. De gjorde så och bidrog starkt till ententens militära framgångar i Mellanöstern. Samtidigt utlovade den brittiske utrikesministern Balfour 1917 ett judiskt hemland i Palestina, dock under förutsättning att detta inte skulle komma att inkräkta på i Palestina redan existerande icke-judiska samhällens civila och religiösa rättigheter eller judars rättigheter och politiska status i något annat land. Ingen judisk stat utan ett judiskt hemland var den brittiska formeln. Den delningsplan för dagens Israel som fastställdes 1947 genomfördes inte, utan staten Israel kom att omfatta även delningsplanens arabiska delar eftersom de judiska miliserna erövrade dessa. Som en följd av sexdagarskriget 1967 ockuperade Israel de syrisk Golanhöjderna, Gazaremsan och resten av Palestina öster om Jordanfloden fram till Jordanien inklusive östra Jerusalem. År 2005 avvecklades Gazaremsans judiska bosättningar på initiativ av den dåvarande

israeliska premiärministern Ariel Sharon, och israeliska trupper lämnade området. Israel behöll dock kontrollen över luftrum, territorialvatten, gränsövergångar, valuta och handel. I juni 2007 tog den terrorstämplade organisationen Hamas kontroll efter att ha fått 65 procent av mandatet i lokalvalet. Hamas har kontrollerat området sedan dess. Varken människor eller varor kommer in eller ut från remsan utan Israels eller Egyptens tillstånd. Efter Gazakriget 2008–2009 har Israel upprätthållit en kombinerad land- och sjöblockad. Gazaremsan kan idag betraktas som ett stort fängelse där invånarna lider svår nöd genom blockaden.

Av befolkningen i Israel är nästan en femtedel palestinier/israeliska araber. Av den palestinska befolkningen som bor utomlands, känd som den palestinska diasporan, är mer än hälften statslösa, det vill säga utan medborgarskap i något land. Mer än tre miljoner av diasporans befolkning bor i Jordanien, över en miljon lever mellan Syrien och Libanon, en kvarts miljon i Saudiarabien samt en halv miljon i Chile, vilket uppges vara det största antalet utanför arabvärlden.

Situationen i Palestinakonflikten är dystert, och extremister på båda håll har ett avsevärt, för att inte säga dominerande, inflytande. Hamas kontroll över Gazaremsan har inte främjat demokrati och fred. I den israeliska politiken driver högernationalistiska och religiösa partier landet i fel riktning. Bosättarrörelsen har hela tiden verkat för en annektering av Västbanken, och Israels premiärminister Netanyahu aviserade i valrörelsen ett förslag som innebar att upp till 30 procent av Västbanken skulle annekteras och bli en del av staten Israel den 1 juli. Det politiska läget i Israel är dock ytterst labilt med en omaka regeringsbildning samtidigt som Netanyahu hotas av åtal för mutbrott, bedrägeri och trolöshet. Genom att inneha premiärministerposten har han dock åtalsimmunitet.

Det är kontraproduktivt för fredsprocessen att president Trump har erkänt västra Jerusalem som Israels huvudstad och spelat upp falska ”fredsplaner” ihop med Netanyahu. Sverige måste fortsätta stå upp för palestinerna och FN:s olika resolutioner kring att ockuperad mark ska lämnas av Israel och bosättarna. Någon form av fredlig lösning för området måste förhandlas fram, och det är EU och USA som måste ställa Israel under tryck för att uppnå detta.

Johan Büser (S)

Elin Gustafsson (S)